

Brukermedvirkning i transportsektoren

- ◆ **Brukermedvirkning**
- ◆ **Organiseringen av brukermedvirkning i transportsektoren**
- ◆ **Oppnår vi noe? Utfordringer og gode eksempler**

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon

- ◆ Paraplyorganisasjonen på området funksjonshemmede og kronisk syke
- ◆ 68 medlemsorganisasjoner
- ◆ 300.000 medlemmer totalt
- ◆ Dekker bredden i gruppene funksjonshemmede og kronisk syke
- ◆ 19 fylkeslag/45 kommunelag
- ◆ 5 regionsamarbeid

De 5 største organisasjonene

- ◆ LHL
- ◆ Norges astma- og allergiforbund
- ◆ Norges diabetesforbund
- ◆ Norsk revmatikerforbund
- ◆ Hørselshemmedes landsforbund

Ulike grupper funksjonshemmede/kroniske syke

Bevegelsehemmede Rullestolbrukere Hjerte- og lungesyke Revmatikere Astmatikere/allergikere	Orienteringshemmede Syns- og hørselshemmede Personer med forståelsesproblemer (kognitivt) Personer med lese- og skrivevansker Utviklingshemninger o.l
Miljøhemmede Astmatikere Allergikere Personer med ulike intoleranser	Mentale lidelser Personer med psykiske lidelser

Brukermedvirkning – to typer

- ◆ Individuell brukermedvirkning
- ◆ Brukermedvirkning på systemnivå
  - Transportsektoren her
  - Organisasjonene utfordres til å komme med brukerrepresentanter, som bidrar med systematisert erfaring fra brukerne.

Brukermedvirkning - definisjon

Brukermedvirkning vil si at de som berøres av en beslutning, eller er brukere av tjenester, får innflytelse på beslutningsprosesser og utforming av tjenestetilbud.

St meld nr 34(1996-97)

Hvor reell er brukermedvirkningen?

- ◆ Hvordan kan den forbedres?
- ◆ Brukes mer aktivt av dere i etater, fylker og kommuner?
- ◆ Se på oss som samarbeidspartnere, ikke en trussel
- ◆ Utvikle gode løsninger, gode tjenester – felles mål!

Kontaktgrupper for tilgjengelighet i:

- ◆ Fly/luftfart (Flygruppa)
- ◆ Tog/jernbane (Toggruppa)
- ◆ Veg, buss og ferger (Vegforum)
- ◆ Overordnet kontaktforum for universell utforming i hele transportsektoren

Sammensetting

Gruppene er litt ulikt sammensatt, men alle har representanter fra

- ◆ Transportetaten (Jernbaneverket, Avinor og Vegdirektoratet) - leder gruppene
- ◆ Sentrale transportaktører, som NSB, Flytoget, SAS Braathens, Widerøes og Transportbedriftenes landsforbund (buss).
- ◆ Brukerorganisasjoner; FFO, NHF, NBF
- ◆ Deltasenteret
- ◆ I Flygruppa deltar også SD

Universell utforming og brukermedvirkning

- ◆ Henger nøye sammen
- ◆ Brukermedvirkning en forutsetning for universell utforming
- ◆ Ingen standarder for universell utforming (enda)
- ◆ Hvordan få til gode løsninger som er i tråd med universell utforming?
- ◆ Handlingsplaner og brukermedvirkning

BRA-programmet og brukermedvirkning

”Samferdselsdepartementet vil be de berørte etater og virksomheter, innenfor sine ansvarsområder og i nødvendig samarbeid, om å utarbeide et program for BRA som kan gjelde fra og med 2006. Departementet forutsetter at de etablerte brukermedvirkningsgruppene (for fly, tog og vei/buss) blir trukket inn i arbeidet og i oppfølgingen av BRA-programmet.”

(St.meld.nr. 24: Nasjonal transportplan 2006-2015)

Handlingsplanen for BRA

- ◆ Brukermedvirkning blant annet fra interesseorganisasjonene, vil også være et viktig virkemiddel for å sikre gode universelle løsninger som fungerer best mulig i praksis.
- ◆ Samferdselsdepartementet vil videreføre ordningen med brukermedvirkningsgrupper i oppfølgingen av handlingsplanen.

Brukermedvirkning i BRA

- ◆ Sier ingenting om brukermedvirkning lokalt, i gjennomføringen av programmet
- ◆ Bekymringsfullt –
  - kvalitet i løsningene?
  - Kompetanse i etatene?
  - Brukermedvirkning godt nok nedfelt i rutinene?
- ◆ Skrekkeeksempel: Lysaker stasjon

Gode eksempler

- ◆ **Toggruppa:** Flyttbare ramper (178 stk på 125 stasjoner) og diverse stasjonstiltak (Lillestrøm stasjon m.fl)
- ◆ **Flygruppa:** Kvalitetsplan for hele flyreisen, 50 nedsenkede monitorer, 30 trappeklatrere
- ◆ **Vegforum:** Universell utforming inn i vegnormalen, parkeringsplasser for personer med parkeringstillatelse

Utfordringer

- ◆ Brukermedvirkning som rutine i alle prosjekter
  - Sikring lokalt; brukerorganisasjoner eller kommunale/fylkeskommunale råd trekkes inn
- ◆ At universell utforming blir et **grunnleggende** premiss i all planlegging innen kollektivtrafikk
- ◆ At universell utforming blir et **prioritert** premiss
  - Ikke underlagt økonomi

